

K O N I N K L I J K E N E D E R L A N D S E
A K A D E M I E V A N W E T E N S C H A P P E N

**JAARVERSLAG 2011
DIEREXPERIMENTENCOMMISSIE
VAN DE
KONINKLIJKE NEDERLANDSE AKADEMIE
VAN
WETENSCHAPPEN**

Amsterdam, 2012

1. ALGEMEEN

Sinds 1990 kent de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) een Dierexperimentencommissie (DEC).

De KNAW DEC richt zich primair op de wettelijk voorgeschreven ethische toetsing van dierproeven. Dit houdt in: een afweging van de mate van ongerief van elk proefdier tegen het wetenschappelijk en maatschappelijk belang en de haalbaarheid van het voorgenomen onderzoek.

Toetsing van de wetenschappelijke kwaliteit van het onderzoek waar een aan de commissie voorgelegd onderzoeksplan onderdeel van uitmaakt behoort in eerste instantie niet tot de taken van de DEC. Toch is een indruk hiervan noodzakelijk om tot een goede afweging te kunnen komen. Daarom dienen dierproeven, die ter toetsing worden voorgelegd aan de DEC, van te voren op hun wetenschappelijk kwaliteit te zijn getoetst. Dit gebeurt door de werkgroep leider van de betreffende werkgroep of de directeur van het betreffende (KNAW-)instituut. De DEC vergewist zich er te allen tijde van dat deze wetenschappelijke toetsing heeft plaatsgevonden. Zo niet, dan wordt er geen advies over de voorgestelde experimenten uitgebracht.

Conform de wet- en regelgeving wordt er binnen de KNAW alleen dierexperimenteel onderzoek uitgevoerd nadat er een positief advies is afgegeven door de DEC. De onderzoeksplannen van alle onderzoeksgroepen binnen KNAW-instituten die dierexperimenten uitvoeren in de zin van de wet, het Nederlands Instituut voor Neurowetenschappen (NIN), het Hubrecht Instituut voor Ontwikkelingsbiologie en Stamcelonderzoek (HI) en het Nederlands Instituut voor Ecologisch Onderzoek (NIOO) en Centrum voor Estuariene en Mariene Ecologie onderzoek (NIOO-CEME) worden door de KNAW-DEC van een advies voorzien. Daarnaast wordt er advies uitgebracht over de onderzoeksplannen van een aantal andere vergunninghouders: het Nederlands Instituut voor Onderzoek aan de Zee (NIOZ), Stg. DLO Alterra, STg. DLO Imares (locatie Texel), SOVON Vogelonderzoek Nederland en Zoogdiervereniging VZZ.

Het Centrum voor Estuariene en Mariene Ecologie onderzoek (KNAW-NIOO-CEME) heeft in 2011 geen onderzoeksplannen aan de DEC voorgelegd.

2. DE PROCEDURE

Een aanmeldingsformulier met een voorgenomen dierproef wordt aan de proefdierdeskundigen (ex art 14 Wod) voorgelegd. Eén van de proefdierdeskundigen is tevens secretaris van de DEC. De proefdierdeskundigen bespreken de aanvraag met de onderzoeker en geven advies waar nodig. Bovendien controleren zij of aan additionele voorwaarden (fokvergunningen, huisvesting volgens COGEM-inschalingen, vergunningen/ontheffingen in het geval van dieren in/uit het wild) is of nog moet worden voldaan. Alleen op deze wijze door de proefdierdeskundigen behandelde aanmeldingen worden in de vergaderingen van de DEC besproken.

3. DE KLEINE COMMISSIE

Conform het huishoudelijk reglement kunnen bepaalde experimenten buiten de reguliere DEC-vergaderingen afgehandeld worden. Het betreft experimenten met gering ongerief voor de dieren (met uitzondering van primaten), experimenten met matig ongerief die bij herhaling volgens een vast protocol worden uitgevoerd en die eerder door de voltallige DEC van een positief advies zijn voorzien, dan wel amendementen op lopende onderzoeksplannen, waarbij niet sprake is van een verandering in het ongerief of verandering in de vraagstelling. Dergelijke onderzoeksplannen en amendementen kunnen in een kleiner comité, met de proefdierdeskundigen als adviseurs, van een advies worden voorzien. De samenstelling van deze kleine commissie kan wisselen. In het afgelopen jaar zijn ook amendementen waarin een verlenging van de looptijd van het oorspronkelijke advies werd aangevraagd op deze wijze door een kleine commissie afgehandeld. Deze adviezen werden ter kennisname naar de commissie gestuurd en besproken in de voltallige DEC vergadering..

Alle overige amendementen en alle onderzoeksplannen zijn besproken in de reguliere DEC vergaderingen of in schriftelijke spoedrondes waarbij alle leden van de DEC hun inbreng hadden.

Alle adviezen worden na instemming door de vergunninghouder door het DEC-secretariaat aan de indieners toegezonden.

Naast de ethische toetsing van voorgenomen dierexperimenteel onderzoek houdt de DEC zich ook in een algemener kader actief bezig met zaken rond proefdieren en dierproeven binnen en buiten de KNAW. In grote lijnen worden de nieuwbouw/verbouwplannen, werkwijzen etc. besproken. Het afgelopen jaar heeft de DEC zich bijvoorbeeld ook uitgebreid bezig gehouden met de consequenties van het per 1-1-2013 van kracht worden van de nieuwe Europese Directive en de op handen zijnde herziening van de huidige Wod. De DEC vergadert elk jaar op verschillende locaties om zich ook ter plaatse op de hoogte te stellen van zaken rond proefdieren en dierproeven. De DEC is lid van de NV-DEC. Verschillende leden participeren actief in de activiteiten van deze vereniging.

De DEC nodigt regelmatig werkgroepleiders van de verschillende instituten/vergunninghouders uit om het onderzoek van hun werkgroep toe te komen lichten en de verschillende bij de DEC aangemelde onderzoeksplannen in het wat bredere kader van de onderzoekslijn van de groep/instituut te plaatsen. Vergunninghouder van de KNAW is via de uitgebrachte adviezen bekend met de voorgenomen dierproeven maar wordt ook tijdens regulier overleg met proefdierdeskundigen en tenminste 2x per jaar met de voorzitter van de DEC op de hoogte gehouden van ontwikkelingen, activiteiten en standpunten van de DEC. Minimaal 1x per jaar woont de vergunninghouder (een gedeelte van) een DEC-vergadering bij.

Binnen de KNAW valt een gedeelte van het onderzoek waarbij dieren betrokken zijn buiten de kaders van de Wet op de dierproeven. Formeel is hiervoor geen advies van een Dierexperimentencommissie nodig. Voorbeelden hiervan zijn het maken van transgene zebravissen en het vervolgens doen van onderzoek aan de embryo's van deze dieren (waarbij geen sprake is van een aangetast fenotype) (Zie ook punt 6).

4. SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIE

- Lid 1 voorzitter, geen arbeidsverhouding; niet betrokken bij dierproeven
- Lid 2 dierproeven, vertegenwoordiger NIN
- Lid 3 alternatieven, dierproeven, vertegenwoordiger NIOO
- Lid 4 dierproeven, vertegenwoordiger NIN
- Lid 5 dierproeven, vertegenwoordiger HI
- Lid 6 ethiek, geen arbeidsverhouding, niet betrokken bij dierproeven
- Lid 7 proefdieren en hun bescherming, alternatieven, ethiek, geen arbeidsverhouding
- Lid 8 proefdieren en hun bescherming NIN

ambtelijk secretaris

secretaris/proefdierdeskundigen

De leden vanuit de instituten zijn niet betrokken bij de totstandkoming van adviezen over onderzoeksplannen vanuit hun instituut. Zij kunnen op dat moment optreden als adviseur.

5. AANTAL VERGADERINGEN

In 2011 vergaderde de Commissie 12 keer plenair. Via een kleine commissie zijn schriftelijk 33 reacties naar aanleiding van door de voltallige commissie uitgebrachte adviezen beoordeeld.

De voltallige commissie heeft over 7 onderzoeksplannen via een schriftelijke spoedronde een advies uitgebracht.

6. OVERZICHT IN BEHANDELING GENOMEN ONDERZOEKSPANNEN 2011

(zie bijgaand overzicht)

7. PROBLEMEN / KNELPUNTEN

De DEC van de KNAW behandelt relatief veel onderzoeksplannen die betrekking hebben op onderzoek met dieren in het wild.

Formeel vallen experimenten waarbij geen sprake is van invasieve handelingen of het toepassen van anesthesie (maar wel sprake is van een (vaak aanzienlijk) risico op ongerief) met dieren in hun biotoop buiten de op dit moment geldende handhavingskaders van de Wod. Dit betekent dat formeel voor dit type experimenten geen DEC-advies nodig is. In het afgelopen jaar hebben desondanks vergunninghouders een aantal keren dit soort experimenten middels een onderzoeksplan ter advisering aan de DEC voorgelegd.

Deze adviesrondes zijn opgenomen in het overzicht in de bijlage.

De betreffende vergunninghouders evenals de commissie zijn van mening dat voor alle experimenten in het wild met een risico op ongerief bij de betrokken dieren een ethische afweging gepast is.

8. SIGNALERING, REFLECTIE EN EVALUATIE (CASUSSEN)

Zullen later ingestuurd worden.

DEC-KNAW: Overzicht in behandeling genomen onderzoeksplannen in 2010

Vergunninghouder: Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen (KNAW)

Organisatorische werkeenheid: KNAW Nederlands Instituut voor Ecologie

Onderzoeksplan	Doel	Resultaat eerste bespreking	Vragen	Eindresultaat tweede of verdere bespreking	Voorwaarden	Opmerkingen	looptijd
1 01	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				25	1 jaar
2 02	37 andere wetenschappelijke vraag	aanhouden	15	positief advies	1		nog geen inst.
3 03	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				12,25	16 mnd
4 04	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				15,25	13 mnd
5 05	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					0,5 jaar
6 06	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				15	13 mnd
7 07	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				12,15	2 jaar 11 mnd
8 08	37 andere wetenschappelijke vraag	ingetrokken					
9 09	37 andere wetenschappelijke vraag	aanhouden	3,11,15, 23	positief advies			1 jaar
10 10	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				6	0,5 jaar

Organisatorische werkeenheid: KNAW Hubrecht Instituut voor Ontwikkelingsbiologie en Stamcelonderzoek

Onderzoeksplan	Doel	Resultaat eerste bespreking	Vragen	Eindresultaat tweede of verdere bespreking	Voorwaarden	Opmerkingen	looptijd
1 0101	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					3 jaar + 10 maanden
2 0102	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				3	1 jaar
3 0103	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies			3		1 jaar

4	0401	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				23	4 jaar
5	0402	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					5 jaar
6	0801	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					1 jaar + 9 maanden
7	0802	37 andere wetenschappelijke vraag	aanhouden	6,10,15	positief advies			1 jaar + 5 maanden
8	1001	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					2 jaar
9	1002	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					2 jaar
10	1003	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					2 jaar
11	1004	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				3,6	3 jaar
12	1005	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					3 jaar
13	1006	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				15	3 jaar
14	1007	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					4 jaar
15	1008	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					2 jaar
16	1009	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				6	5 jaar
17	1010	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies			18		3 jaar
18	1011	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				6,15	3 jaar
19	1012	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				6,15	2 jaar
20	1013	37 andere wetenschappelijke vraag						3 jaar
21	1014	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				3,6,15	2 jaar
22	1015	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies			3		3 jaar
23	1016	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					2 jaar
24	1017	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				15	3 jaar
25	1018	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				3,6	3 jaar
26	1019	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					3 jaar
27	1020	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				7	2 jaar
28	1021	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				3,6	3 jaar
29	1022	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				3,27	2 jaar
30	1023	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				3,15	2 jaar
31	1024	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					3 jaar
32	1025	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					3 jaar
33	1026	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				6	2 jaar
34	1027	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					2 jaar
35	1028	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					3 jaar
36	1029	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					3 jaar
37	1030	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				14	3 jaar

38	1031	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					2 jaar
39	1801	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				6,15	2 jaar
40	1802	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies			15		1 jaar
41	1804	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies			15		1 jaar
42	1805	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				6,15	3 jaar
43	2101	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				6,15	1 jaar
44	2102	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				3,7,15	2 jaar
45	2103	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				2,6,15	1,5 jaar
46	2104	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				15,27	1,5 jaar
47	2105	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				6,15	10 maanden
48	2106	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				2,3,15	7 maanden
49	2107	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				2	2 jaar
50	2108	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				3,12,26	1 jaar
51	2401	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies			6		3 jaar + 2 maanden
52	2402	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies			7,15	15	1 jaar
53	2403	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies			15	6,15,21	3 jaar
54	2404	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				3,6	nog geen inst.
55	2501	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					2 jaar
56	2502	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				15	2 jaar
57	2503	37 andere wetenschappelijke vraag	aanhouden	10,13,17	positief advies	17		2 jaar
58	2504	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				15	2 jaar
59	2505	37 andere wetenschappelijke vraag	aanhouden	3,6,7,12	positief advies			2 jaar
60	2506	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				6,12,17	1 jaar
61	2601	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				2,6	1 jaar + 2 maanden
62	2602	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				15	1 jaar 4 mnd
63	2701	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				3,14	1 jaar 5 mnd
64	2702	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				6	1 jaar 3 mnd
65	2801	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				15	nog geen inst.

Organisatorische werkeenheid: KNAW Nederlands Instituut voor Neurowetenschappen							
Onderzoeksplan	Doel	Resultaat eerste bespreking	Vragen	Eindresultaat tweede of verdere bespreking	Voorwaarden	Opmerkingen	looptijd

1	01	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies			15		1 jaar
2	02	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				15 (2x)	1 jaar
3	03	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				3,6,10,11,15	2 jaar
4	04	37 andere wetenschappelijke vraag	aanhouden	3(2x),6,15(2x)	positief advies			1 jaar
5	05	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				6,9,15	1 jaar
6	06	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				20,6	1 jaar + 11 maanden
7	07	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies			12	3,5,6	1 jaar
8	08	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				3,6,11,21	1 jaar
9	09	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					2 jaar
10	10	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					1 jaar
11	11	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				3,6(2x),8(2x)	1 jaar
12	12	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				3,6(2x),15(2x), 21	1 jaar
13	13	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					1 jaar
14	14	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				3,6,26	2 jaar
15	15	37 andere wetenschappelijke vraag	aanhouden	1,15(2x)	positief advies			2 jaar
16	16	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				3,21	2 jaar
17	17	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					1 jaar + 10 maanden
18	18	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				6,12,15	2 jaar
19	19	37 andere wetenschappelijke vraag	ingetrokken				15,21	3 jaar
20	20	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				2,3,15	4 maanden
21	21	37 andere wetenschappelijke vraag	aanhouden		positief advies		7,15	1 jaar
22	22	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				6,15	1 jaar
23	23	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				15 (4x)	2 jaar
24	24	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					2 jaar
25	25	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					2 jaar
26	26	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				2,3,6,15	2 jaar
27	27	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies			1		3 jaar
28	28	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					1 jaar + 1 maand
29	29	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				3	1 jaar
30	30	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				6	17 maanden
31	31	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				15,26	1 jaar
32	32	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				12,15	1 jaar

33	33	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				6	1 jaar
34	34	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				3,5,15	1 jaar
35	35	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				15	2 jaar
36	36	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					1 jaar
37	37	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				3(2x),6,21	1 jaar
38	38	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				3,8	1 jaar
39	39	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					1 jaar + 1 maand
40	40	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				3	3 jaar
41	41	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				3,15	3 maanden
42	42	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				8,15,21	2 jaar
43	43	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				6	1 jaar
44	44	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				6,13	2 jaar
45	45	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				6	2 jaar
46	46	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				3(2x),6	1 jaar
47	47	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				3,6,7	2 jaar
48	48	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				6	3 jaar
49	49	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				3(2x),15	geen inst.
50	50	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				2,6	2 jaar
51	51	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				3,11,23	2 jaar
52	52	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				3,26	2 jaar
53	53	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				6,14	4 jaar
54	54	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				6	3 jaar
55	55	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				7	1 jaar
56	56	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					1 jaar + 4 maanden
57	57	37 andere wetenschappelijke vraag	ingetrokken					
58	58	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					2 jaar
59	59	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					1 jaar
60	60	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				15 (3x)	2 jaar
61	61	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				3(2x),6,15	1 jaar
62	62	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				6,15(2x)	1 jaar
63	63	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				3,6,15,21	1 jaar
64	64	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				6(2x)	2 jaar
65	65	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					2 jaar
66	66	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					1 jaar

67	67	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					1 jaar
68	68	37 andere wetenschappelijke vraag	ingetrokken					
69	69	37 andere wetenschappelijke vraag	aanhouden	3,6,15,21,26				nog geen inst.
70	70	37 andere wetenschappelijke vraag	aanhouden	3(2x),6,15,17	positief advies			1 jaar
71		37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				6	1 jaar
72		37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				15(2x)	1 jaar
73		37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					1 jaar
74		37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				3(2x),6	1 jaar
75		37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				3(2x),6,15	1 jaar
76		37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				7,15	2 jaar
77		37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					1 jaar 2 mnd
78		37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				6(2x)	1 jaar 5 mnd
79		37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				6	1 jaar 2 mnd
80		37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				6,9,26	1 jaar
81		37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				3,6	1 jaar
82		37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				4,6	1 jaar
83		37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				6,7	1,5 jaar
84		37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				3(2x),6	1 jaar
85		37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					3 jaar 1 mnd
86		37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					1 jaar
87		37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					2 jaar
88		37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				6	1 jaar
89		37 andere wetenschappelijke vraag	aanhouden	7,10,15	positief advies			1 jaar
90		37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					1 jaar
91		37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				6	1 jaar
92		37 andere wetenschappelijke vraag	aanhouden	6,12,15	positief advies			1 jaar
93		37 andere wetenschappelijke vraag	aanhouden	3,6,15	positief advies			2 jaar
94		37 andere wetenschappelijke vraag	aanhouden	11,15(4x),26	positief advies			1 jaar 3 mnd
95		37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies			1		5 jaar
96		37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies					nog geen inst.

Vergunninghouder: Stg. DLO Alterra

Onderzoeksplan		Doel	Resultaat eerste bespreking	Vragen	Eindresultaat tweede of verdere bespreking	Voorwaarden	Opmerkingen	looptijd
1	01	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				3,25	2 jaar + 10 maanden
2	02	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				3,15,25	2 jaar + 7 maanden
3	03	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				25	5 maanden

Vergunninghouder: Zoogdierkunde VZZ								
Onderzoeksplan		Doel	Resultaat eerste bespreking	Vragen	Eindresultaat tweede of verdere bespreking	Voorwaarden	Opmerkingen	looptijd
1	01	37 andere wetenschappelijke vraag	aanhouden	15,18	positief advies		25	1 jaar
2	02	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				25	3 maanden

Vergunninghouder: Nederlands Instituut voor Onderzoek van de Zee								
Onderzoeksplan		Doel	Resultaat eerste bespreking	Vragen	Eindresultaat tweede of verdere bespreking	Voorwaarden	Opmerkingen	looptijd
1	01	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				15,17	2 maanden
2	02	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				12,15,25	1 jaar

Vergunninghouder: SOVON Vogelonderzoek								
Onderzoeksplan		Doel	Resultaat eerste bespreking	Vragen	Eindresultaat tweede of verdere bespreking	Voorwaarden	Opmerkingen	looptijd
1	01	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				3	3 jaar
2	02	37 andere wetenschappelijke vraag	aanhouden	15	positief advies		18,25	2 jaar + 3 maanden

Vergunninghouder: Imares (werkenheid Imares-Texel)								
1	01	37 andere wetenschappelijke vraag	positief advies				15,25	10 maanden

Verklaring codes vragen, voorwaarden, opmerkingen

1. Rapportage
2. Analgesie/anesthesie
3. Ongerief
4. Monitoring dieren
5. Humane eindpunten
6. Aantal dieren
7. Experimentele handelingen
8. Alternatieven
9. Teststof
10. Doel onderzoek

11. Huisvesting/Verrijking
12. Modelkeuze
13. Wetenschappelijke beoordeling
14. Deskundigheid
15. Proefopzet
16. Regelgeving/Code of Practice
17. Looptijd advies
18. Meekijken/Rapportage PDK
19. Euthanasie
20. Fokschema/Overschot

21. Overwegingen
22. Meetparameters
23. Belang
24. Vergunning Biotechnologie
25. Artikel 11 ontheffing
26. Tekstuele aanpassing
27. Afweging
28. Buiten handhavingskader Wod